

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2004
วันที่ 22 ส.ค. 2553

ที่ กษ ๐๓๐๓/๒๐๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานเรียงราง เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕
 ๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
 ๓. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔
 ๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานเรียงราง
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึก
คำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง
จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้น
ในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕
กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔
จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานเรียงราง เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (๑. คลองซอย ๒๓ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก
๒. คลองซอย ๒๔ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก รวม ๒ ทางน้ำ)

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่น ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีกรรมรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(๔)สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อออกกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๓ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๒๕๒.๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๑๐๓.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๓,๙๕๘ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๔ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๔๒๕.๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๑๙๔.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๔๔,๕๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้ง ๒ ทางน้ำนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๕) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์

หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

/ (๘) ค่าใช้จ่าย ...

(๘) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานเริงราง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (รวม ๒ ทางน้ำ) ได้แก่

๑. ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๓ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลสร้างโคก ถึงกิโลเมตรที่ ๑๗.๘๐๐ ในท้องที่ตำบลดอนพุด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี)

๒. ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๔ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ถึงกิโลเมตรที่ ๔๔.๕๐๐ ในท้องที่ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

อนึ่ง ตามประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ เรื่องกำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ กำหนดขอบเขตของทางน้ำชลประทาน จำนวน ๑ ทางน้ำ คือ ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๓ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ เดิมอยู่ในเขตท้องที่ตำบลหนองโดน อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔ เรื่องตั้งและเปลี่ยนแปลงเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอบ้านหมอ อำเภอพระพุทธบาท อำเภอแก่งคอย และอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ส่งผลให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒๓ ขวา ของคลองชัยนาท - ป่าสัก กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ มีขอบเขตอยู่ในเขตท้องที่ตำบลสร้างโคก อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ซึ่งไม่ทำให้ขอบเขตของทางน้ำชลประทานแห่งนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓ (สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔ ระบุชื่อตำบลสร้างโคก แต่หนังสือทำเนียบท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๔๖ ระบุชื่อตำบลสร้างโคก จึงต้องถือตามหนังสือทำเนียบท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๔๖)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่งร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานโครงการชลประทานเริงราง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ

ค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๔ ทั้งนี้ ขออนุมัติการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๒๖๒๖